

6. SINIF

ÜNİTE ÜNİTE DEYİMLER VE ANLAMLARI

Hazırlayan
Büşra TAHIROĞLU

Verilen deyim ve anlamları
ders kitabındaki tüm metin ve
etkinlikler tek tek
incelenerek hazırlanmıştır.

6. Sınıf Ata Yayınları

1.Ünite
ERDEMLER

2.Ünite
BİREY VE TOPLUM

3.Ünite
MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

4.Ünite
MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

5.Ünite
DOĞA VE EVREN

6.Ünite
SANAT

7.Ünite
BİLİM VE TEKNOLOJİ

8.Ünite
SAĞLIK VE SPOR

@turkcesirlari

1.ÜNİTE

ERDEMLER

Yüzü kızarmak	: utanmak
Karar vermek	: bir sorunu karara bağlamak, kararlaştırmak
Şifa bulmak	: iyi olmak, onmak
Kusur etmemek	: hoş karşılanmayacak bir davranışta bulunmamak
Yola çıkmak	: bir yere varmak için bulunduğu yerden ayrılarak yolculuğa başlamak, harekete geçmek
Zevk almak	: hoşlanmak, beğenmek
Ava çıkmak	: avlanmak için gitmek
Haber vermek	: bildirmek, haber ulaştırmak
Karşılık vermek	: 1. küçük büyüğüne karşı gelmek 2. cevap vermek, yanıt vermek
Şaşırp kalmak	: çok şaşırmak, büyük bir şaşkınlığa düşmek
Hüküm vermek	: 1. iyice düşündükten sonra bir karara varmak 2. bir suçluyu mahkûm etme
Arkasına düşmek	: 1. bir işi sona erdirmek için sıkı çalışmak 2. birini gözden ayırmayarak arkasından gitmek
Ağırdan almak	: 1. bir işi gereken süre içinde bitirmemek, geciktirmek 2. bir işi gönülsüz, isteksiz yapmak
Kendini dev aynasında görmek	: kendini olduğundan çok üstün görmek
Rüyasında bile görememek	: olacağını, gerçekleşeceğini düşünememek
Ağzını aramak	: konuşturarak düşüncesini öğrenmeye çalışmak
Gözden çıkarmak	: bir mal, para, değer yargısı vb. maddi veya manevi varlığın elden çıkarılmasını kabul etme
Dile dolamak	: 1. aynı şeyi durmadan ve her yerde tekrarlamak 2. bir kimseyi her yerde kötülemek
Ekmeğinden olmak	: geçimini sağlayan işinden zorunlu olarak ayrılmak
Dişinden tırnağından artırmak	: yiyecek giderlerini kısararak para biriktirmek
Ayağına bağ olmak	: birinin bulunduğu yerden ayrılmasına veya yaptığı işi sürdürmesine engel olmak
Bindiği dalı kesmek	: kendisine gerekli ve yararlı olan şeyi farkında olmadan yararsız duruma getirmek, kendi eliyle yok etmek
Kulağına çalınmak	: başkasına söylenirken kendisi de duymuş olmak
Burun kıvrırmak	: önem vermemek, küçümsemek, beğenmemek

Göz dikmek	: bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak
Gözden geçirmek	: 1. okumak 2. niteliğini anlamak için bir şeyin her yanına bakmak, incelemek, muayene etmek 3. araç, motor vb.nin çalışıp çalışmadığını incelemek, denemek, denetlemek
Gözden kaçırmak	: dalgınlıkla görmemek
Yola getirmek	: birinin bir konudaki ters tutumunu düzeltmek
Yoldan çıkmak	: 1. belli bir yol izleyen taşıtlar herhangi bir sebeple yolundan ayrılmak, gitmez olmak 2. (mecaz) doğru yoldan ayrılmak.
Bir yolunu bulmak	: çare bulmak, çözüm üretmek

2.ÜNİTE BİREY VE TOPLUM

Gözlerine inanamamak	: hiç umulmayan, hiç beklenmeyen bir şeyin görülmesi karşısında şaşırarak
İç çekmek	: üzüntüyle derinden soluk almak
Gözüne çarpmak	: görünür olmak, dikkati çekmek
Başı dönmek	: 1. insana, eşyanın dönmesi, ayağının altından yerin çekilmesi vb. bir duygu gelmek 2. sıkıntı yaratan bir durum karşısında bunalmak 3. görkemli bir şey karşısında hayranlık duymak 4. para veya makam sebebiyle şaşırp şımarmak
Kalbi çarpmak	: 1. kalbi çok vurmak 2. çok heyecanlanmak 3. yüreği çarpmak
İş işten geçmek	: bir işi gerçekleştirme imkânı kalmamış olmak
Gönlü razı olmak	: istemek
Karnı zil çalmak	: çok acıkmış olmak
Bahane bulmak	: bir işi yapmak veya yapmamak için sözde sebep göstermek
Ders vermek	: 1. öğretmek, yetiştirmek 2. azarlamak, sert davranmak, sert bir karşılıkla yola getirmek
Akıl danışmak	: bir konuda birinin görüşünü sormak

3.ÜNİTE

MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

Rüyalarına girmek	: 1. rüyasında görmek 2. (mecaz) bir şeyden çok etkilenmek, çok korkmak
Gözleri dolu dolu olmak	: ağlayacak kadar duygulanmak
Şaşkına dönmek	: beklenmedik bir durum karşısında şaşkınlaşmak
Gökte ararken yerde bulmak	: çok güçlülükle ele geçirebileceğini sandığı şeyi veya kimseyi birdenbire bulmak

Gözü açık gitmek	: gerçekleşmesini çok istediği bir dileğine erişmeden ölmek
Kanat açmak	: birini korumak, himaye etmek
Gurur duymak	: gururlanmak
Mekik dokumak	: iki nokta veya durum arasında sürekli gidip gelmek
Göçüp gitmek	: ölmek
Yol göstermek	: 1. kılavuzluk etmek, yolu bilmeyene anlatmak, tarif etmek 2. (mecaz) ne yapılacağını, nasıl davranılacağını öğretmek
Işık tutmak	: 1. bir yeri ışıkla aydınlatmak 2. (mecaz) düşüncesiyle kılavuzluk etmek, konuyu aydınlatıcı düşünceler söylemek, tutacağı yolu göstermek
Tek vücut olmak	: birlikte hareket etmek
Bağrına taş basmak	: sesini çıkarmaksızın her türlü acıya katlanmak
Kafa tutmak	: boyun eğmemek, karşı gelmek, diklenmek
Sessizliğe gömülmek	: sessiz duruma gelmek
Donup kalmak	: donakalmak

4.ÜNİTE

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

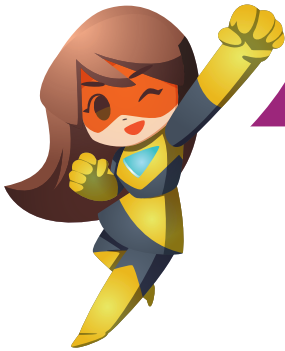
İple çekmek	: sabırsızlıkla beklemek
Ödü patlamak	: çok korkmak
Tadını çıkarmak	: bir şeyin güzelliğinden veya sağladığı imkânlardan yeterince yararlanmak
El atmak	: 1. birisinin işine karışmak, müdahale etmek 2. bir işe girişmek, teşebbüs etmek
Ayak basmak	: 1. bir yere varmak, ulaşmak 2. girmek, gelmek, uğramak
Yerle bir etmek	: temeline kadar yok etmek, tahrip etmek

Eline geçmek	: 1. kazanmak, edinmek, elde etmek 2. rastlamak, bulmak 3. yakalamak
Ayakta kalmak	: 1. oturacak yer bulamamak 2. (mecaz) yıkılmamak, çökmek 3. (mecaz) değerini yitirmemek, önemini korumak
Dile gelmek	: 1. dile düşmek 2. konuşma kudreti, yeteneği, olmayan varlık konuşmak, dillenmek, lisana gelmek
Meydana getirmek	: olmasını sağlamak, oluşturmak

5.ÜNİTE DOĞA VE EVREN

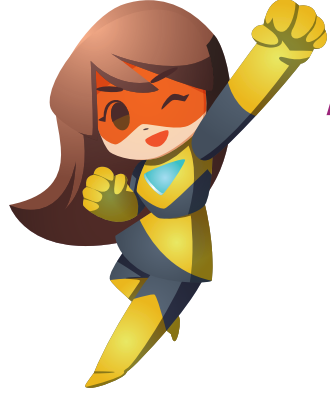
Rast gelmek	: 1. düşünmediği, ummadığı hâlde karşılaşmak, rastlamak, tesadüf etmek 2. düşünmediği veya düşülmediği hâlde payına düşmek 3. atılan şey hedefi bulmak
İmdatına yetişmek	: çok zor ve tehlikeli bir anda yardım etmek
Yola düzülmek	: gidilecek yere doğru yola çıkmak
Salık vermek	: 1. tavsiye etmek 2. (eskimiş) haber vermek
İçi cız etmek	: ansızın içi sızlamak

6.ÜNİTE SANAT

Görmezlikten gelmek	: görmemiş gibi davranmak
İç çekmek	: üzüntüyle derinden soluk almak
Karşı koymak	: boyun eğmemek
Kement atmak	: kemendi bir ucu elde kalacak biçimde ileri doğru fırlatmak

Özen göstermek	: bir şeyi özenerek elden geldiğince iyi olmasına gayret ederek yapmak, itina etmek
Şaşırp kalmak	: çok şaşırmak, büyük bir şaşkınlığa düşmek
Canını dişine takmak	: 1. her tehlikeyi göze alarak işe girişmek 2. bütün gücünü harcayarak yapmak.
Dışa vurmak	: belli etmek
Sıcak bakmak	: anlayışla karşılamak, olumlu değerlendirmek, ilgi duymak
Kendini kaptırmak	: 1. bir şeyin etkisinden kurtulamayacak duruma düşmek 2. uğraşmaya başladığı bir işten kendini kurtaramamak
Aldırış etmemek	: ilgi göstermemek, ilgilenmemek, ilgisiz kalmak
Karşı koymak	: boyun eğmemek

7.ÜNİTE BİLİM VE TEKNOLOJİ

Hapı yutmak : kötü bir duruma düşmek

Açıklığa kavuşmak : bir konu veya sorun aydınlanmak, kapalılıktan kurtarılmak, anlaşılır duruma getirilmek

Sözünü etmek : birinden veya bir konudan söz etmek, onunla ilgili olarak konuşmak

Sözü uzatmak : lafı uzatmak

Yola çıkmak : 1. araca binmek üzere yolüstünde durmak.
2. bir yere varmak için bulunduğu yerden ayrılarak yolculuğa başlamak, harekete geçmek
3. herhangi bir şeyi esas almak, oradan başlamak

Gözden geçirmek : 1. okumak
2. niteliğini anlamak için bir şeyin her yanına bakmak, incelemek, muayene etmek
3. araç, motor vb.nin çalışıp çalışmadığını incelemek, denemek, denetlemek

İliklerimize işlemek : 1. çok ıslanmak
2. çok üşümek
3. bütün varlığını kaplamak, çok etkilenmek

8.ÜNİTE SAĞLIK VE SPOR

Deyim yok.